Information om avfallshantering

Som verksamhetsutövare är det ditt ansvar att se till att avfallshanteringen i din verksamhet fungerar korrekt. Du och dina anställda ska veta hur ni hanterar avfallet på rätt sätt. Det är viktigt att ni förebygger avfall, sorterar det väl och ser till att det hamnar hos rätt mottagare.

Du behöver känna till de lagar och regler som gäller för avfallshantering. Dessa regler finns i miljöbalken och dess tillhörande förordningar.

Du ansvarar för att minimera mängden avfall

Avfallstrappan är ett EU-direktiv som har införts i den svenska miljöbalken och styr hur avfall ska hanteras. Den består av fem nivåer:

1. Minimera
2. Återanvända
3. Materialåtervinning
4. Utvinna energi
5. Deponera

Det är viktigt att du aktivt följer avfallstrappan och först och främst strävar efter att minimera mängden avfall från din verksamhet. Detta görs genom förebyggande åtgärder vid inköp, lagring och användning för att undvika att varor och produkter blir avfall. Exempel på förebyggande åtgärder är att undvika onödigt stora inköp, att underhålla och reparera utrustning, använda flergångsprodukter istället för engångsprodukter samt att se till att livsmedelsprodukter säljs ut eller används innan de blir avfall.

Genom att förebygga avfall sparar du pengar och minskar verksamhetens miljöpåverkan. Avfall som ändå uppstår ska i första hand sorteras och återvinnas. Förbränning eller deponering av avfall ska bara vara en sista utväg.

Du har ansvar för sortering och förvaring

För att ditt avfall ska kunna återvinnas behöver du sortera det. Ditt ansvar omfattar att:

- Skapa ett lämpligt utrymme för avfallet.
- Sortera olika typer av avfall i separata behållare.
- Säkerställa att det finns tillräckligt stora och många avfallsbehållare.
- Märka varje behållare med vad som får läggas i den.
- Se till att farligt avfall och el-avfall inte blandas med annat avfall.
- Separera förpackningar från innehållet innan de slängs.

Om avfallsutrymmet är lättillgängligt, välordnat och rent, blir det lättare för dina anställda att göra rätt. Hos ditt kommunala avfallsbolag, VMAB, finns sorteringsguider som kan skrivas ut och sättas upp i avfallsutrymmet för att underlätta sorteringen.

Miljöförbundet Blekinge Väst

SE-294 80 Sölvesborg
Klostergatan 1

Tel:+46 456 816 000

E-post: miljokontoret@miljovast.se
Webb: miljovast.se

Avfallsförordningen ställer krav på att vissa avfallskategorier separeras och transporteras skilt från annat avfall:

- Matavfall
- Returpapper
- Förpackningsavfall (pappers- och kartongförpackningar, plast, metall, färgat glas, ofärgat glas, plastflaskor och metallburkar, trä och övrigt förpackningsmaterial)
- Textilier
- Elektriska produkter
- Farligt avfall (t.ex. batterier, lysrör, aerosoler)
- Brännbart avfall

Observera att dessa fraktioner inte får läggas i en blandcontainer för eftersortering.

Du ansvarar för att förpackningar skiljs från innehållet

Sedan 1 januari 2024 ska den som har en förpackning som innehåller avfall se till att förpackningen skiljs från innehållet. Ska du till exempel slänga en plastförpackad ost, ska plastförpackningen slängas bland plastförpackningar och osten bland matavfall. För att leva upp till kravet ska förpackningen vara så tom som möjligt. I vissa fall kanske det är tillräcklig med att hälla ut innehållet eller att förpackningen placeras upp och ner en stund. I andra fall kan innehållet behöva skrapas ur förpackningen med någon form av verktyg för att den ska bli så ren.

Undantag gäller för förpackningarna som innehåller farligt avfall eller om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet.

Du ansvarar för att avfallet hamnar hos rätt mottagare

Vissa typer av avfall från verksamheter klassas som **kommunalt avfall**. Det är avfallskategorier som liknar det avfall du har hemma, till exempel avfall från personalutrymmen. Från livsmedelsverksamheter handlar det oftast om matavfall, restavfall, fett och returpapper. Detta avfall ska hanteras av det kommunala avfallsbolaget VMAB och du behöver därför ha ett abonnemang hos VMAB. Du får inte låta någon annan aktör hämta detta avfall och du får inte transportera det själv.

För hantering av **förpackningsavfall** gäller också speciella regler. Dessa fraktioner ska sorteras och lämnas till en godkänd mottagare. Du kan göra detta på följande sätt:

- Teckna avtal med valfri entreprenör som är godkänd för att hämta förpackningsavfall från verksamheter. Se lista över godkända aktörer på Naturvårdsverkets hemsida (under marknadsdrivet system för materialåtervinning eller återanvändning).
- Lämna förpackningsavfallet till en kostnadsfri mottagningsplats. För att hitta din närmaste kostnadsfria mottagningsplats, se Näringslivets producentansvar AB:s hemsida.

Förpackningsavfall från verksamheter ska i regel inte lämnas till VMAB, förutom om du driver en samlokaliserad verksamhet. En samlokaliserad verksamhet delar avfallsbehållare för förpackningar med hushållen i ett flerbostadshus. Du behöver då ha en överenskommelse med fastighetsägaren och anmäla detta till VMAB.

För **övrigt avfall** från din verksamhet, kan du beställa hämtning från ett avfallsbolag som har tillstånd att hantera avfallet. Du kan också lämna vissa typer av avfall på återvinningscentralen i din kommun.

Ditt ansvar vid uppkomst av farligt avfall

När det uppstår farligt avfall i din verksamhet, som lysrör eller batterier, gäller särskilda regler. Du som verksamhetsutövare ansvarar för att följa lagar och regler vid borttransport av farligt avfall.

När farligt avfall transporteras inom Sverige ska det följa med ett transportdokument. Både den som lämnar avfallet (avfallslämnaren) och den som transporterar det (transportören) ansvarar för att transportdokumentet följer med avfallet. Transportdokumentet ska undertecknas av både transportören och avfallslämnaren.

För att transportera farligt avfall ska transportören ha ett tillstånd som de kan visa upp för dig. Om de inte kan visa upp ett giltigt tillstånd, får du inte lämna ifrån dig avfallet.

Den som producerar farligt avfall i samband med en yrkesmässig verksamhet ska för varje typ av farligt avfall anteckna följande uppgifter:

1. var avfallet producerats,
2. datum för borttransport,
3. transportsätt,
4. vem som ska transportera bort avfallet,
5. avfallets vikt i kilogram och
6. den mottagare och den plats där avfallet ska hanteras på annat sätt än genom att mottagaren transporterar eller lastar om det.

Anteckningarna ska föras i kronologisk ordning och sparas i minst tre år. Transportdokument som innehåller alla ovan uppgifter kan användas som sådan sammanställning.

När du som verksamhetsutövare har gjort en anteckning ska du rapportera uppgifterna till Naturvårdsverkets avfallsregister. Detta kan göras via Naturvårdsverkets e-tjänst. Du kan också lämna dina uppgifter via ett ombud. Du har två arbetsdagar på sig att rapportera anteckningen till avfallsregistret från det datum då transporten påbörjades.

Om du själv transporterar farligt avfall, behöver du anmäla eller ansöka om transport av farligt avfall hos Länsstyrelsen Blekinge.

Om du lämnar elektronikavfall och farligt avfall på återvinningscentralen måste du redovisa ett avlämnarintyg, som skannas av VMABs personal. Om avlämnarintyget skapats via appen "Verksamhetsavfall" rapporteras uppgifterna automatiskt till Naturvårdsverkets avfallsregister. Om intyget skapats via El-Kretsens hemsida måste du själv rapportera till avfallsregistret och se till att det finns ett transportdokument.

För vidare information

På Naturvårdsverket hemsida kan du hitta mer information och vägledningsmaterial som kan vara till hjälp. Har du frågor är du välkommen att kontakta oss på Miljöförbundet.

Avfallshanteringen är en viktig del av din verksamhet

Genom att minska mängden avfall, sortera ditt avfall och se till att avfallet hamnar hos rätt mottagare sparar du resurser och energi samt minskar utsläppen av växthusgaser och farliga ämnen. På detta sätt bidrar du till en cirkulär och mer miljövänlig vardag. Tack för att du sorterar, så gammalt blir nytt!

VMAB

Telefon: 0454 - 593 59

E-post: kundservice@vmab.se

Återvinningscentraler i Karlshamns kommun

Mörrums återvinningscentral
Perstorpsvägen 101-20
375 91 Mörrum

Tubbaryds återvinningscentral
Tubbarydsvägen 6
374 33 Karlshamn

Hällaryds återvinningscentral
Gamlariksvägen 196
374 94 Trensum

Återvinningscentralen i Sölvesborgs kommun

Sölvesborgs återvinningscentral
Sölvevägen 236
294 92 Sölvesborg

Återvinningscentralen i Olofströms kommun

Olofströms återvinningscentral
Traktorvägen 7
293 40 Olofström